

Leiðandi hagvísir Analytica – Hagvöxtur í takt við langtímaleitni

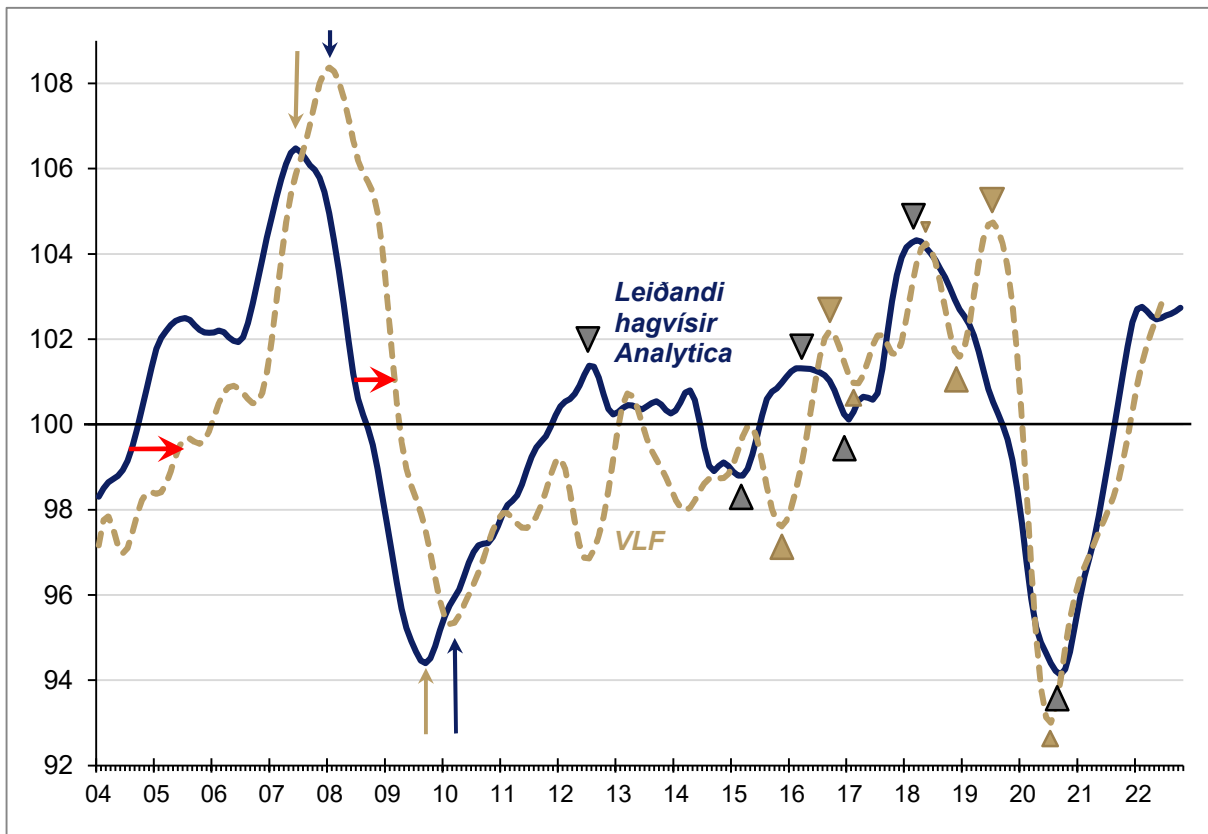
Leiðandi hagvísir Analytica (e. Composite Leading Indicator) reyndist óbreyttur í október. Hins vegar voru gildi fyrir nokkra síðustu mánuði endurskoðuð niðurávið. Miðað við endurskoðuð gildi þá hefur hagvísirinn þó í raun lítið breyst allt þetta ár. Eðlilegast er að túlka þróunina í þá veru að horfur séu á hagvexti í takt við langtímaleitni á fyrri árhelmingi 2023 en að landsframléiðsla sé þó umfram afkastagetu til lengri tíma.

Þrjú af sex undirliðum lækka frá í sept. en stærsta framlag til lækkunar er vegna samdráttar í aflamagni, minni kortaveltu innanlands og lækkun hlutabréfaverðs. Þróun í ferðaþjónustu virðist enn jákvæð. Umtalsverð óvissa er áfram tengd stríðinu í Úkraínu. Framvindan á fjármálamarkaði er einnig meðal óvissupátta vegna verðbólgu og aðgerða ýmissa seðlabanka í þá veru að minnka peningalega þenslu.

Hagvísirinn er vísitala sem gefur vísendingu um vendipunkta í efnahagssumsvifum að sex mánuðum liðnum. Það er hlutverk vísitölunnar að veita skýra sýn á efnahagshorfur og vara tímanlega við viðsnúningi í efnahagssumsvifum. Vísitalan er reiknuð á grundvelli sömu aðferðafræði og annars staðar þar sem sambærilegar vísitölur eru reiknaðar en sérstaklega er tekið mið af verklagi OECD.

Mynd 1. Leiðandi hagvísir Analytica og verg landsframléiðsla – frávik frá leitni

Langtímaleitni = 100

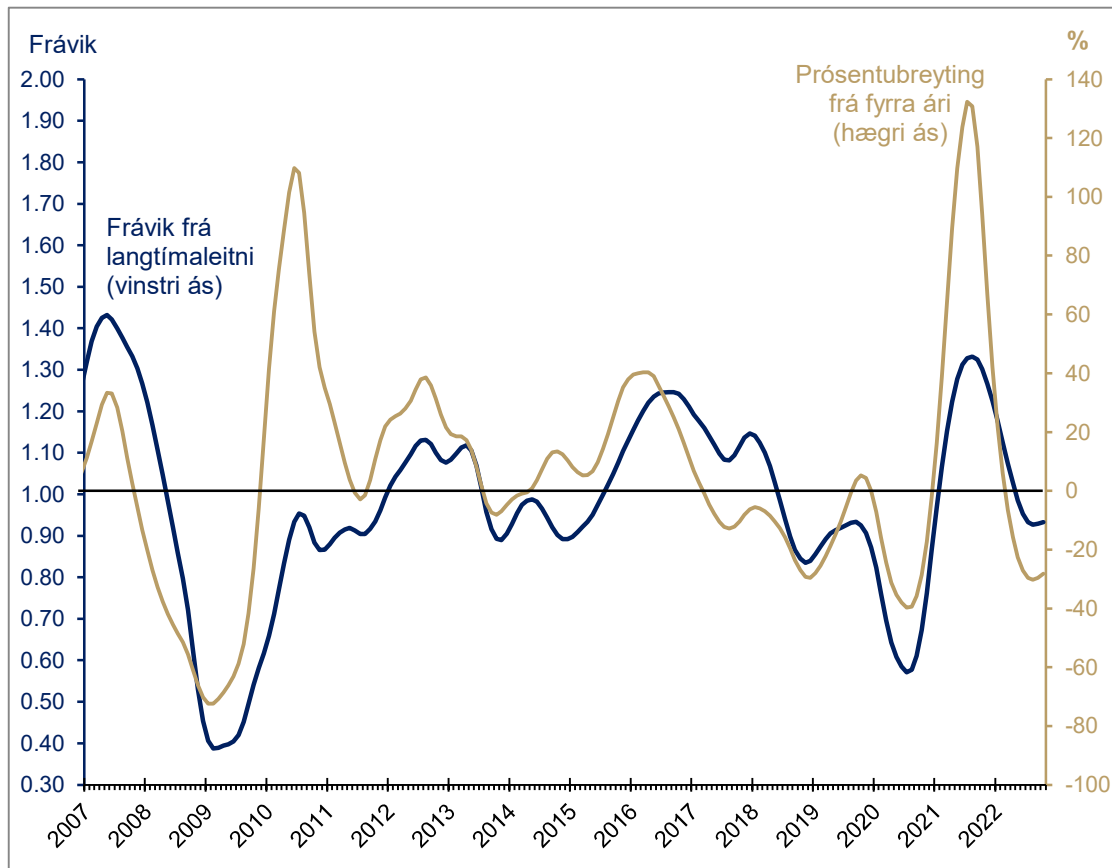

Þróun leiðandi hagvísis Analytica er sýnd á mynd 1 (blár ferill) ásamt þróun vergrar landsframléiðslu (VLF - brotinn ferill). Reynslan er sú að leiðandi hagvísir er að jafnaði um 6 mán. á undan þróun landsframléiðslu.

Á mynd 2 má sjá þróun væntingavísitölu Gallup, árstíðaleiðrétta og jafnaða fyrir tímabilið 2007-2022. Um er að ræða einn af undirþáttum leiðandi hagvísis en reynslan sýnir að hér er um fremur tímanlega vísbendingu að ræða.

Dökkblái ferillinn á mynd 2 sýnir frávik væntingavísitölu Gallup frá langtímaleitni en brúni ferillinn prósentubreytingu frá fyrra ári. Sjá má að væntingavísitalan lækkar talsvert frá fyrra ári og hefur lækkað undanfarna mánuði. Þetta er merki um að bjartsýni hafi farið minnkandi. Nú gæti verið einhver breyting í þeim efnum þótt of snemmt sé að draga afdráttarlausar ályktanir.

Mynd 2. Væntingavísitala Gallup – Frávik frá langtímaleitni og %breyting f.f.á.
Árstíðaleiðréttt og jöfnuð

Sömu ferlar og birtir eru á mynd 2 eru einnig sýndir á myndum V1 og V2 í viðauka en tilgangurinn með mynd 2 er að draga fram þá þróun sem þar birtist.

Leiðandi hagvísir Analytica er samansettur úr sex undirþáttum af mismunandi toga. Um er að ræða aflamagn, debetkortaveltu, ferðamannafjölda, heimsvísitölu hluta-bréfa, innflutning og væntingavísitölu Gallup. Í október hækka þrjár af sex undirþáttum frá fyrra ári. Frá í sept. hækka einnig þrjár af sex undirþáttum. Sjá viðauka, myndir V1 og V2.¹

Hugmyndin að baki vísitölunni er sú að framleiðsla hefur aðdraganda. Vísitalan er reiknuð á grundvelli þátta sem mælast í upphafi framleiðsluferilsins og/eða veita vísbendingar um eftirspurn eftir vörum og þjónustu. Til að unnt sé að auka framleiðslu þarf t.d. að afla aðfanga og stofna til fjárfestinga.

¹ Gildin á mynd V2 eru nú sýnd á sk. stöðluðu formi, þar sem stærðir eru stilltar á meðaltal=0 og staðalfrávik=1.

Einstök gildi leiðandi hagvísis Analytica hafa verið endurskoðuð en það er afleiðing nýrra gilda fyrir undirþætti og þeirrar aðferðafræði sem notuð er við útreikninginn, þ. á m. endurmats á langtímaleitni.

Leiðandi hagvísir Analytica er óbreyttur í október og tekur gildið 102,7, sjá töflu 1. Sú tala á að gefa vísbendingu um framleiðslu sex mánuðum síðar þ.e. í apríl 2023. Hagvísirinn tekur gildið 100 þegar búist er við að landsframleiðsla sé í takt við langtímaleitni.

Tafla 1. Leiðandi hagvísir Analytica 2021-2022

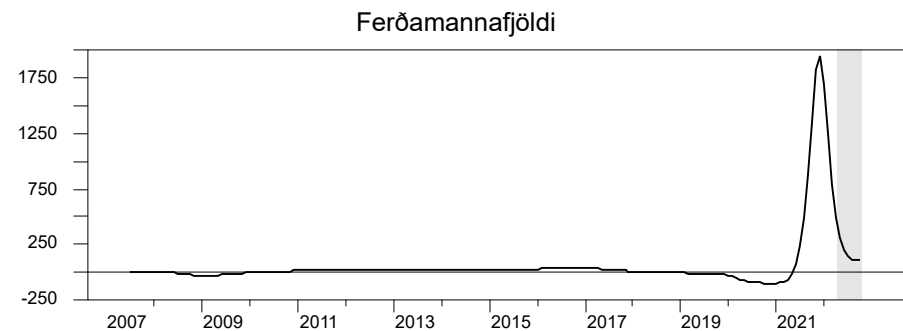
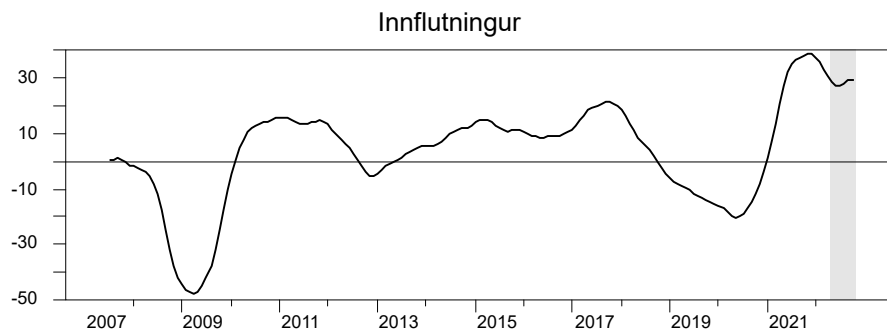
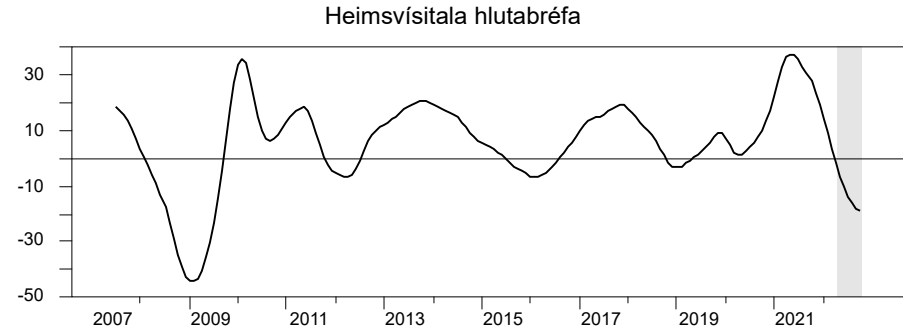
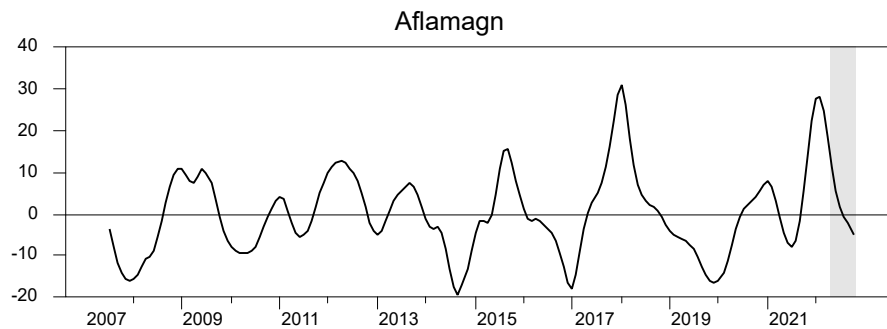
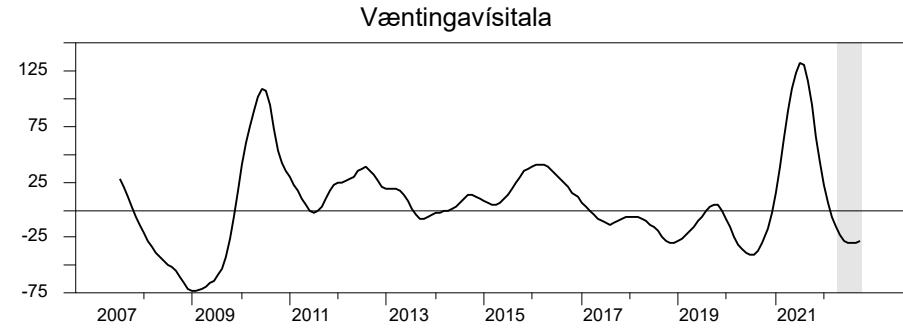
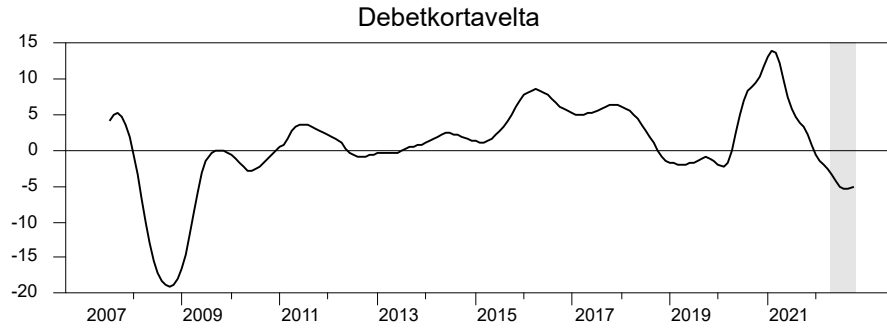
	Vísitala	Breyting (%)		Vísbending fyrir
		í mánuði	frá fyrra ári	
2021				
október	101.2	0.7%	7.3%	apríl 2022
nóvember	101.8	0.7%	7.6%	maí
desember	102.4	0.6%	7.5%	júní
2022				
janúar	102.7	0.3%	7.1%	júlí
febrúar	102.8	0.1%	6.6%	ágúst
mars	102.7	-0.1%	6.0%	sept.
apríl	102.5	-0.1%	5.4%	okt.
maí	102.5	-0.1%	4.7%	nóv.
júní	102.5	0.0%	4.1%	des.
júlí	102.6	0.1%	3.5%	jan. 2023
ágúst	102.6	0.0%	2.8%	feb.
september	102.7	0.1%	2.2%	mars
október	102.7	0.1%	1.5%	apríl

Birting leiðandi hagvísis Analytica fyrir nóvember er áformuð þann 16/12 2022.

Nánari upplýsingar veitir Yngvi Harðarson hagfræðingur
Sími: 527 8890 – Tölvupóstur yngvi@analytica.is

Mynd V1 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Prósentubreyting frá fyrra ári *

* Ekki frávik frá leitni viðkomandi þáttar

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta heimila í verslun innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

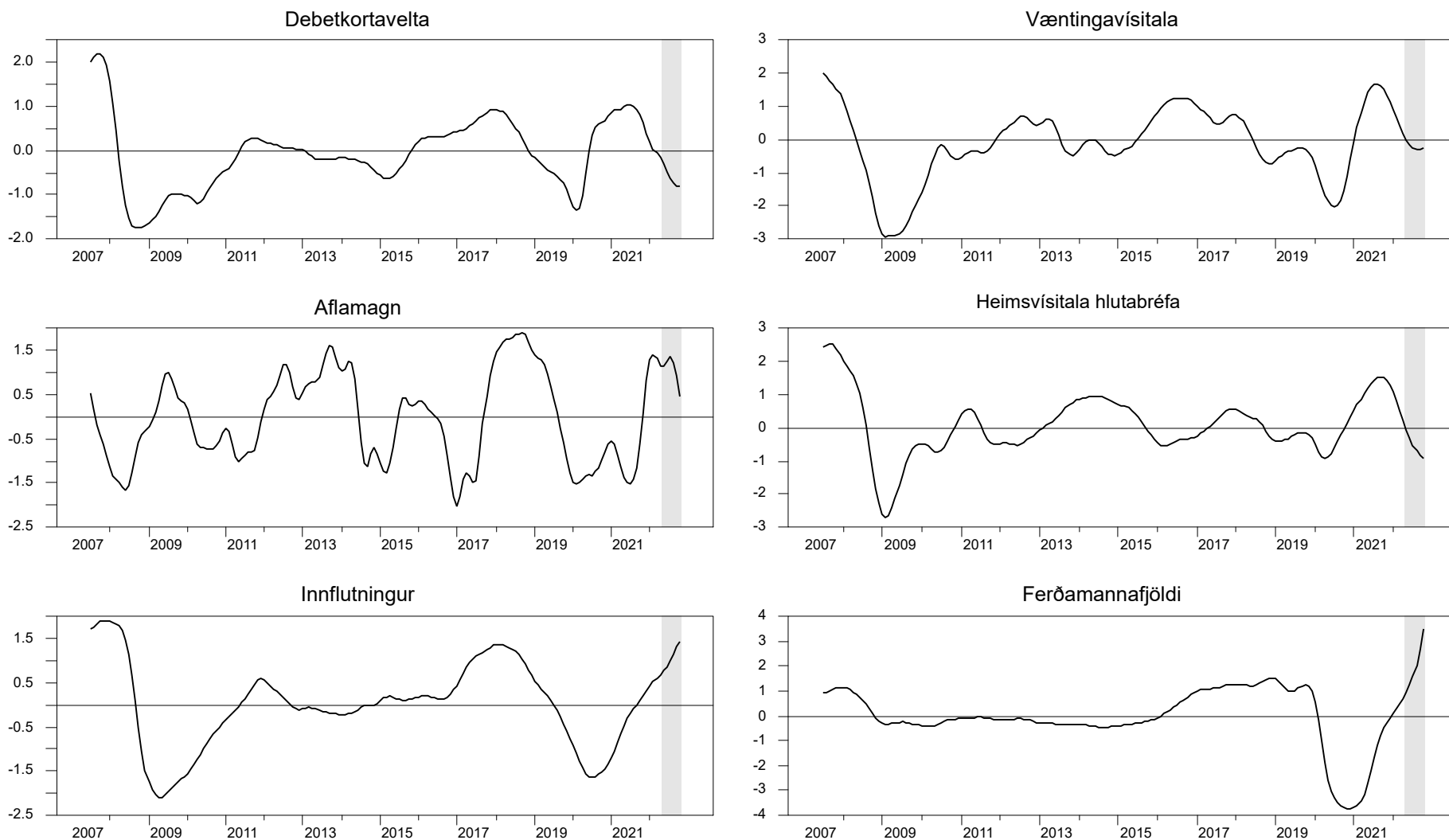
Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Mynd V2 - Leiðandi hagvísir Analytica - einstakir undirliðir

Frávik frá langtímaleitni

Skýringar:

Debetkortavelta: Debetkortavelta innanlands að raungildi. – Aflamagn: Fiskafli, keðjutengd magnvísitala. – Innflutningur: Raungildi.

Væntingavísitala: Væntingavísitala Gallup. – Heimsvísitala hlutabréfa: Heimsvísitala MSCI. – Ferðamannafjöldi: Komur ferðamanna til Keflavíkurlflugvallar.

Allar tölur eru árstíðaleiðréttar og jafnaðar. – Síðustu sex mánuðir eru skyggðir fletir á myndum.

Heimildir:

Gallup á Íslandi, Hagstofa Íslands, Seðlabanki Íslands, Refinitiv, útreikningar Analytica ehf.

Um Analytica

Analytica ehf. er óháð ráðgjafarfirmi á sviði efnahags- og fjármála með áherslu á ráðgjöf um fjár- og áhættustýringu til fagfjárfesta. Sérstaða fyrirtækisins liggur í áratuga reynslu og sérþekkingu starfsmanna.

Framkvæmdastjóri og stofnandi fyrirtækisins er Yngvi Harðarson hagfræðingur.

Yngvi er fæddur árið 1960. Hann er með MA gráðu í hagfræði frá Queen's University of Kingston í Kanada með áherslu á hagrannsóknir og peningamálahagfræði. Að auki er hann með próf í utanríkisverslunarfræðum frá Yrjö Jahnsson Foundation í Helsinki og CMT gráðu í tæknigreiningu frá CMT Association í N.Y. Þá er Yngvi með próf í verðbréfiðskiptum. Yngvi hóf starfsferil sinn hjá Þjóðhagsstofnun árið 1988. Hann varð hagfræðingur Félags íslenskra iðnrekenda árið 1990. Yngvi stofnaði ásamt Sverri Sverrissyni fyrirtækið Ráðgjöf og efnahagsspár ehf. árið 1993, sem sérhæfði sig í áhættu- og skuldastýringu. Árin 2007 og fram til júlí 2010 gegndi Yngvi stöðu framkvæmdastjóra hjá Askar Capital hf. fjárfestingarbanka.

Nánari upplýsingar á heimasíðu fyrirtækisins <http://www.analytica.is>